

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۱۷۹

رسم

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۱۷۹، «عوم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عوم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عوم» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۱۷۹
ریشه	عوم
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۸۸

فهرست مشتقات

۱. عاماً (۲) ۲. عام (۱) ۳. عام (۳) ۴. عامین (۱) ۵. عامهم (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۹. جعل (۲)	۳۷. سوء (۲)	۵۵. عوم (۴)	۷۳. لحم (۲)
۲. اخذ (۱)	۲۰. حرم (۷)	۳۸. سوف (۱)	۵۶. عیبل (۱)	۷۴. مرر (۴)
۳. الف (۱)	۲۱. حکم (۱)	۳۹. شرب (۲)	۵۷. غنی (۱)	۷۵. موت (۴)
۴. الله (۱۴)	۲۲. حلل (۴)	۴۰. شرک (۱)	۵۸. غوث (۱)	۷۶. مئی (۴)
۵. اله (۱۴)	۲۳. حمر (۲)	۴۱. شکر (۱)	۵۹. غیث (۱)	۷۷. نجس (۱)
۶. امم (۱)	۲۴. حمل (۱)	۴۲. شیء (۳)	۶۰. فتن (۱)	۷۸. نسء (۲)
۷. امن (۱)	۲۵. حی (۲)	۴۳. صیر (۱)	۶۱. فصل (۱)	۷۹. نشر (۲)
۸. انس (۴)	۲۶. خمس (۱)	۴۴. ضلل (۲)	۶۲. فضل (۱)	۸۰. نظر (۶)
۹. انن (۷)	۲۷. خوف (۱)	۴۵. طعم (۲)	۶۳. قدر (۲)	۸۱. نوح (۱)
۱۰. انفی (۲)	۲۸. خوی (۲)	۴۶. طوف (۱)	۶۴. قرب (۱)	۸۲. هدی (۲)
۱۱. اوی (۲)	۲۹. ذکر (۱)	۴۷. طوفان (۱)	۶۵. قری (۲)	۸۳. وصی (۱)
۱۲. ائی (۲)	۳۰. رسل (۱)	۴۸. ظلم (۱)	۶۶. قول (۱۰)	۸۴. وطاء (۲)
۱۳. ای (۳)	۳۱. رئی (۱)	۴۹. عدد (۲)	۶۷. قوم (۳)	۸۵. ولد (۲)
۱۴. بعث (۲)	۳۲. زید (۲)	۵۰. عرش (۲)	۶۸. کسو (۲)	۸۶. وله (۱۴)
۱۵. بعد (۴)	۳۳. زین (۲)	۵۱. عصر (۱)	۶۹. کفر (۶)	۸۷. وهن (۲)
۱۶. بعض (۲)	۳۴. سجد (۱)	۵۲. عظم (۲)	۷۰. کلل (۳)	۸۸. یوم (۴)
۱۷. بین (۲)	۳۵. سنه (۲)	۵۳. علم (۳)	۷۱. کیف (۲)	
۱۸. توب (۱)	۳۶. سنو (۱)	۵۴. عمل (۲)	۷۲. لبث (۷)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۵۹} أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى جَمْرِكَ وَاجْعَلْكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۲. {البقرة - ۲۵۹} أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى جَمْرِكَ وَاجْعَلْكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۳. {التوبة - ۲۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نجسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ حَفِظْتُمْ عِيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
۴. {التوبة - ۳۷} إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُجْلُونَ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
۵. {التوبة - ۳۷} إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُجْلُونَ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
۶. {التوبة - ۱۲} أَوْ لَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ
۷. {يوسف - ۴۹} ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُعَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصُرُونَ
۸. {العنكبوت - ۱۴} وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
۹. {لقمان - ۱۴} وَصَيَّنَا الْإِنْسَانَ بِإِلَادِهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالَهُ فِي غَامِغِينَ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ